

DEN SOCIALE RETSHJÆLP

Den Sociale Retshjælp (DSR) er en gratis landsdækkende retshjælp, der primært henvender sig til folk, der skal eller allerede afsoner og hjemløse i samarbejde med de Hjemløses forening SAND herunder også misbrugere, psykiske syge eller andre udsatte målgrupper, der selv ønsker at få hjælp til at få styr på deres liv.

Formålet med Den Sociale Retshjælp er at tilbyde alle vores klienter den optimale rådgivning i forhold til juridiske og sociale rettigheder, og på den måde hjælpe dem i en tilbagevenden til en normaliseret hverdag, med tilknytning til uddannelses- og/eller arbejdsmarkedet. Derudover har vi til formål at lave projekter og udgive forskellige håndbøger, der skal fungere som en hjælp til vores målgruppe, os selv såvel som andre aktører.

Retshjælp og Management klienter

Den Sociale Retshjælp deler klienterne ind i henholdsvis **Retshjælp** og **Management** klienter. Det giver et større overblik over behovet for indsats og en organisatorisk inddeling ift. fordeling, arkivering mv. Formålet med opdelingen af klienterne er derfor hovedsagligt organisatorisk, men også en god illustration af vores arbejdsmetode:

De klienter, der falder ind under kategorien **Retshjælp** klienter vil ofte kun rette henvendelse vedr. enkeltstående juridiske problemer, som vi kan løse allerede ved den første kontakt, eller som vi skal henvise til anden part, såsom en anden retshjælp, advokat, offentlig myndighed osv. **Management** klienter er dem, der ønsker at få hjælp til at få styr på deres liv med henblik på at komme i gang med job og/eller uddannelse og derfor har brug for en ekstra hjælpende hånd på det juridiske såvel som det sociale område.

Fælles for Retshjælp og Management klienter er, at de kan forvente præcis det samme niveau af service, fortrolighed og seriøsitet i behandlingen af deres sag. Inddelingen i kategorier er udelukkende organisatorisk og vil derfor ikke have nogen indflydelse på den hjælp, klienten får fra DSR, men der skal som udgangspunkt en anden og mere omfattende hjælp til en Management klient end en retshjælp klient.

Rådgivning

Rådgivningen foretages af DSR's Managere, som er jurastuderende og andre unge, der er specielt håndplukkede ud fra deres kendskab til målgruppen og deres faglige viden. Endvidere har de et kendskab til vores klienters centrale problemstillinger, hvad enten problemerne, der gør sig gældende er økonomiske, sociale, kriminalitet eller misbrug.

Rådgivningen foregår pr. telefon, pr. mail eller fysisk i vores lokaler i Århus midtby. Herudover får vi fra sommeren 2008 vores egen hjemmeside, www.socialeretshjælp.dk, der henvender sig til DSR's nuværende og kommende klienter og et mindre kontor i København. Hjemmesiden vil også henvende sig til andre, der vil søge oplysninger om deres rettigheder eller hjælp til at få løst juridiske problemstillinger herunder også "hjælp til selvhjælp"-vejledning.

Juridiske og Sociale Managere

Den Sociale Retshjælp har valgt at dele sine Managere ind i Juridiske og Sociale Managere. Intentionen med denne opdeling mellem juridisk og social hjælp er at kunne håndtere de unge og deres problemer i et helhedsperspektiv, for således at opnå tillid og gensidig respekt mellem de unge og dem, der skal prøve at hjælpe dem, herunder også formidle en bedre kontakt mellem det offentlige system og klienten. Det opsøgende gadearbejde, der bliver varetaget af DSR's Sociale Managere, er på nuværende tidspunkt kun muligt i Århus, da det kræver kendskab og adgang til lokalområderne. På sigt er det meningen, at DSR skal have afdelinger i alle de større byer i Danmark.

De **Juridiske Managere** tager sig af de juridiske sager, herunder genoptagelses -, gælds -, bolig-, erstatnings - og klagesager og hjælper også med de spørgsmål samt problemer, der måtte være i forbindelse med f.eks. møder hos politiet, sagsbehandlere eller fogedretten.

De lokale **Sociale Managere** tager sig af de sociale sager, herunder fx hjælp til at søge bolig og klare sig i egen bolig, tage kontakt til familien, henvise til psykolog og misbrugsbehandling, hjælpe med jobansøgninger, uddannelsesafklaring samt fungere som støtteperson under forløbet.

Den Sociale Retshjælps opbygning

Sekretariatet er Den Sociale Retshjælps ledende organ. Det fungerer som en matrix i forhold til alle øvrige afdelinger, således at den er et overliggende administrativt hjælpeorgan og samtidig er den DSR's talerør i forhold til medierne og vores samarbejdspartnere. Sekretariatet varetager også de administrative arbejdsopgaver, såsom fondsøgning og undervisning.

Den Sociale Retshjælp har derudover også en Presseafdelingen, Sociologiafdelingen og Retspolitiske afdeling, der hører ind under Sekretariatets ansvarsområder og hvor hver afdeling varetager de tilhørende arbejdsopgaver i tæt samarbejde med den øvrige retshjælp.

Den Sociale Retshjælps afdelinger

Den Sociale Retshjælp har delt arbejdet med klienternes sager ind under **2 hoved afdelinger og 3 underafdelinger**: SAND Afdelingen og Fængselsafdelingen, er de to hovedafdelinger. Herunder hører Gældsafdelingen, Boligafdelingen og Udlændingeafdelingen, der hver varetager de juridiske og sociale problemer indenfor de respektive områder og er med til at sikre klienten den bedst mulige rådgivning:

1. SAND afdelingen

DSR har endvidere indgået et tæt samarbejde med SAND de hjemløses forening, og DSR er herefter officielt de hjemløses retshjælp. Til dette formål har vi opbygget SAND afdelingen. Denne afdeling skal varetage de hjemløses interesser, og målrettet arbejde på at løse de hjemløses juridiske problemer. De juridiske sager de hjemløse har, kan ofte blive løst i tæt samarbejde med Gælds-, og Boligafdeling, da det ofte er gæld samt hjemløsheden i sig selv der problemet. Derudover har mange af de hjemløse misbrugsrelaterede problemer og mangler et socialt velfungerende netværk.

DSR vil i samarbejde med de hjemløses forening SAND forsøge at få taget hånd om alle disse problemer. Vi vil bl.a. ved hjælp af DSR's **Rejsehold** kommer ud til – i første omgang – 5 forsorgshjem, og foretage rådgivning på stedet. Som opfølgning på denne rådgivning ønsker DSR at oprette et **Webcam** projekt, hvorefter vi vil kunne yde juridisk rådgivning til beboerne på landets større forsorgshjem over webcam.

2. Fængselsafdelingen

Fængselsafdelingens formål er at hjælpe de indsatte med at få styr på deres liv, allerede mens de afsoner. Fokus vil være på at få styr på gældsproblemer, eventuelt misbrug, boligforhold, økonomiske situation og sociale kontakter. Målet er at hjælpe den indsatte med at finde en løsning på evt. gælds og bolig problemer samt at yde en fremadrettet indsats i form af orientering om tilbud under afsoning, planlægning af livet efter afsoning m.m.

Denne indsats foregår bl.a. ved, at Fængselsafdelingen starter **Rejseholdet**, der i første omgang har til formål at komme ud til de åbne fængsler for at tilbyde retshjælp til de indsatte ved at hjælpe med nogle af de problemer, der kan være med til at fastholde den enkelte i en kriminel livsstil og misbrug. På sigt vil vi også komme ud til de lukkede fængsler. Fængselsafdelingen vil arbejde på at kunne introducere **"Webcam"** projektet, der vil give mulighed for at tilbyde endnu flere indsatte og beboere på pensioner yderligere juridisk og sociale rådgivning via et Webcam på fastlagte dage og tidspunkter.

Den Sociale Retshjælp vil sammen med relevante fagfolk udgive **"Fængselshåndbogen"**. Fængselshåndbogen skal være et værktøj for de indsatte og de Juridiske og Sociale Managere. På sigt er målet også at udgive **"Arresthåndbogen"**, der henvender sig til dem, der er anbragt i arresthus.

Ungdomsafdelingen

Målet er på sigt at starte en Ungdomsafdeling sammen med Fængselsafdelingen. Afdelingen skal være målrettet unge under 21 år, og har udelukkende til formål at varetage unges – der er anbragt eller i de sociale myndigheders eller kriminalforsorgens varetægt – juridiske og sociale rettigheder. Ungdomsafdelingen vil derudover stå bag "**Ungdomsrejseholdet**" og i denne forbindelse udgives også "**Ungdomshåndbog**". Bogens formål er at fungere som et arbejdsredskab for de Juridiske og Sociale Managere og som et tilbud til de unge, som de selv kan søge oplysninger om deres rettigheder.

3. Gældsafdelingen

Gældsafdelingens primære formål er at hjælpe SAND – og Fængselsafdelingens klienter med at få styr på deres gæld. Som et tilbud til alle DSR Management klienter tilbydes de automatisk en gældsscreening. Gældsafdelingen er etableret i tæt samarbejde med **Fogedretten i Århus, RKI, Skat Midtjylland, Århus kommune Borgerservice** og **Østjyllandspolis bødekontor**.

Det er vores erfaring, at stor gæld resulterer i mange andre problemstillinger for vores udsatte klienter, som affødt heraf kan miste deres hjem, arbejde, netværk mv. For vores klienter betyder DSR's indsats en fornyet værdighed, en chance for at starte på en mere positiv udvikling, der ultimativt kan føre klienten tilbage til et godt netværk, beskæftigelse, uddannelse eller lignende. DSR's udgangspunkt er således at motivere vores klienter til at tage styringen over deres eget liv tilbage, bl.a. ved i samarbejde med DSR at få overblik over gæld og som en konsekvens heraf at betale den af, i det omfang det er muligt. Samtidig hermed tages der hånd om evt. andre problemer klienten måtte have.

4. Boligafdelingen

Boligafdelingen er etableret i samarbejde med blandt andet **Fogedretten i Århus** og **RKI**. Som et tilbud til alle DSR Management klienter tilbydes de automatisk en boligscreening. Dette unikke samarbejde består af et system, hvorefter Boligafdelingen i samarbejde med Gældsafdelingen har mulighed for at rydde op i klienternes verserende boligsager på grund af udsættelse mv.

Boligafdelingen vil udelukkende arbejde med klienternes boligsager, hvor de Juridiske Managere bistår klienten i at gennemgå lejekontrakter, fogedretssager, erstatningsager mv. Hvert år stiger antallet af udsættelser i Danmark, hvilket for vores målgruppe er ensbetydende med større risiko for hjemløshed, tab af beskæftigelsesmuligheder, social isolation, større risiko for recidiv mv. Ved en hurtig indsats og et samarbejde med de relevante aktører, har DSR en god chance for at vende denne udvikling for vores klienters vedkommende.

5. Udlændingeafdelingen

Udlændingeafdelingen har udelukkende til formål at varetage de af SAND – og Fængselsafdelingens klienter der ikke er danske statsborgeres sociale og juridiske rettigheder og problemer, i forbindelse med deres afsoning, udvisning, og andre problemstillinger der gør sig gældende for denne målgruppe. Det er planen også at udgive **Udlændingeguiden**, hvori det kort beskrives, hvordan det danske retssystem fungerer. Den skal endvidere oplyse om rettigheder under afsoningen og om hvad der sker, når straffen er udstået fx udvisning.

Fremtidsplaner

Den Sociale Retshjælp vil i takt med, at den kommer ud til andre større byer, som fx København, Odense og Aalborg, oprette lokale afdelinger. Her vil de lokale Sociale Managere være med til at samle de unge op i deres egne lokalområder, efter de ovenfor angivende retningslinjer som vi kalder **Den Sociale Retshjælp model**.